

κατὰ τοὺς τελευταίους χρόνους καὶ ἀξία πολλῶν ἐπαίνων ἐλήφθη φροντίς πρὸς διάδοσιν τῆς κατωτάτης ἐκπαιδεύσεως καὶ βελτιώσιν ὑπὸ διαφόρων Συλλόγων καὶ Ἐταιριῶν. Πάντες δὲ κατενόησαν τὴν ἀξίαν τῶν τῆς ἐκπαιδεύσεως ταύτης καρπῶν καὶ ἄλλοι: σπεύδουσιν εἰς ἀπόκτησιν αὐτῶν καὶ συγκομιδῆν. Οὐχ ἤττον ὑπολείπεται μεγάλη ἔτι ἐργασία καὶ πανταχόθεν ἐπιζητεῖται καθολικωτέρα τις μέριμνα καὶ φροντίς, ἥτις μόνον ὑπὸ τῶν κατὰ καιροῦς κυβερνήσεων δύναται νὰ ληφθῇ ἀποτελεσματικῶς.

A. ΜΗΛΙΑΡΑΚΗΣ.

ΑΣΤΡΟΝΟΜΙΚΟΝ ΚΑΛΕΝΔΑΡΙΟΝ

Ἀπρίλιος.

Τὴν ἕκτην Ἀπριλίου περὶ ὥραν 2 μ.μ. ὁ Ἑρμῆς ἴσταται εἰς ἀνωτέραν συζυγίαν μετὰ τοῦ Ἥλιου. Ἐὰν δηλονότι σύρωμεν νοερῶς γραμμὴν ἀπὸ τῆς Γῆς πρὸς τὸν Ἥλιον καὶ παρεκτείνωμεν αὐτὴν, θέλομεν συναντήσῃ τὸν Ἑρμῆν. Τοῦτο δ' ἐννοοῦμεν λέγοντες: ὁ Ἑρμῆς εὐρίσκεται εἰς ἀνωτέραν συζυγίαν. Ἐὰν δὲ αὐθις ὁ Ἥλιος, ὁ Ἑρμῆς καὶ ἡ Γῆ εὐρίσκονται εἰς εὐθείαν, ἀλλ' ὁ Ἑρμῆς ἐν μέσῳ, ἤτοι μεταξὺ Ἥλιου καὶ Γῆς, τότε: ὁ Ἑρμῆς εὐρίσκεται εἰς κατωτέραν συζυγίαν. Σπανιώτατα δὲ κατὰ ταύτην τὴν περίστασιν διακρίνεται διὰ τοῦ τηλεσκοπίου ὡς μικρὸς τις πεισώδης τὴν χροάν κύκλος παρελαύνων πρὸ τοῦ Ἥλιου καὶ τοῦτο καλεῖται *πάροδος* τοῦ Ἑρμοῦ.

Ὁ Ἑρμῆς εἶνε ὁ πλησιέστατος τῷ Ἥλιῳ σχετικῶς πρὸς τοὺς λοιποὺς πλανήτας διὸ καὶ ἡ ἔντασις τοῦ ἡλιακοῦ φωτός εἶνε ἐπτάκις ἰσχυροτέρα τῆς παρεχομένης τῇ ἡμετέρῃ Γῇ εἰς ἀκαλόγους ἀποστάσεις· ὁ δὲ Ἥλιος φαίνεται ἐκείθεν τριπλάσιος, ἢ ὅσος ἀπὸ τῆς ἡμετέρας σφαίρας. Ἀνευρίσκεται δὲ καὶ καθορᾶται λίαν δυσκόλως, διότι ἄλλοτε μὲν λάμπει κατὰ τὸ λυκόφως, ἄλλοτε δὲ κατὰ τὴν πρωΐαν ὡς μικρὸς τις ἀστερίσκος καὶ ἐνίοτε ἐξαφανίζεται ἐν τῇ ἀμαυρόσῃ τὰς ὄψεις λαμπηδόνι τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων. Ἡ τροχιά τοῦ Ἑρμοῦ μικροτέρα οὔσα τῆς τῆς Γῆς καὶ τῶν λοιπῶν πλανητῶν διανύεται ὑπ' αὐτοῦ ἐν 88 ἡμέραις περίπου, ἐνῶ ἡ τῆς Γῆς ἐν 365 ἡμέραις καὶ 6 ὥραις. Εἶνε δὲ ὁ πλανήτης οὗτος δεκαπεντάκις μικρότερος τῆς γῆνης σφαίρας.

Τὸ Πτολεμαϊκὸν σύστημα, καθ' ὃ ἡ Γῆ ἐθεωρεῖτο ὡς τὸ κέντρον περὶ ὃ ἐστρέφετο τὸ Σύμπαν, ἐπὶ αἰῶνας βαυκαλῆσαν τὴν ἀνθρωπίνην ματαιότητα ἔπρεπε νὰ καταπέσῃ ἅμα ὁ γέρον μοναχὸς Κοπέρνικος ἐπέισθη περὶ τῆς περιστροφικῆς κινήσεως τοῦ Ἑρμοῦ καὶ τῆς Ἀφροδίτης περὶ τὸν Ἥλιον. Ἐκτοτε διὰ τῆς ἐφευρέσεως τῶν τηλεσκοπικῶν ὀργάνων καὶ τῶν παρατηρήσεων τοῦ περιωνύμου Γαλιλαίου ἀπεδείχθη ἡ

σμικρότης τῆς γῆνης ἡμῶν σφαίρας καὶ ἐκάστῳ τῶν οὐρανίων σωμάτων ἀπεδόθη ἡ προσήκουσα ἀξία καὶ ἐγνώσθη ἡ ἀληθὴς θέσις αὐτῶν, ἦν κατέχουσιν ἐν τῷ Σύμπαντι. Π. Κ.

ΚΟΚΚΟΙ ΚΟΙΝΟΥ ΝΟΟΣ

Ὁ σήμερον Ἕλληνας ἐκκληρονόμησε παρὰ μὲν τῶν προγόνων αὐτοῦ μέγα ὄνομα, παρὰ δὲ τῶν πατέρων γωνίαν γῆς ἐλευθέραν. Ἀποκοιμηθεὶς δοῦλος καὶ Ἀνατολίτης, ἐξύπνησεν ἐλεύθερος καὶ Εὐρωπαῖος. Ἐπόμενον ἄρα ἦτο νὰ καταληφθῇ ὑπὸ τῆς κατεχούσης πάντας τοὺς νεαυξήτους μέθης. Ἡ κυριωτέρα αὐτοῦ ἐνασχόλησις συνίσταται σήμερον ἀκόμη εἰς τὸ νὰ θαυμάζῃ τὰς χεῖρας αὐτοῦ, μὴ φερούσας πλέον ἀλύσεις, τὴν κεφαλὴν του φέρουσαν πῖλον ὑψηλόν, τὴν ἀπὸ τοῦ Περικλέους καταγωγὴν, καὶ τὰ ἐπισκεπτήρια αὐτοῦ, ἂν τύχῃ ἀνήκων εἰς τὴν λεγομένην ὑψηλὴν περιωπὴν. Ὡς πάντες οἱ νεόπλουτοι σπεύδουσιν ἐκ ματαιότητος ν' ἀποκτήσωσι πράγματα ὅλως ἄχρηστα αὐτοῖς καὶ περιττά, εἰκόνας, ἀρχαιότητος καὶ βιβλιοθήκας, οὕτω καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀγωνιστοῦ ἠθέλησεν εὐθὺς νὰ ἔχῃ Βουλὴν, Πανεπιστήμιον, Πολυτεχνεῖον καὶ Ἀκαδημίαν, ἀντὶ τῶν πλατάνων ὑφ' οὓς συνεργόμενοι οἱ πατέρες αὐτοῦ ἐψήφιζον θυσίαν ὑπὲρ πατρίδος, περιουσίας καὶ ζωῆς, καὶ τῶν ἀχυρώνων ὅπου ἐμάνθανον τοῦλάχιστον *γερά ἐλληνικά*. Ἴδιον προσέτι τοῦ νέου προσκυνοῦντος θεοῦ εἶναι ἡ περιφρόνησις πρὸς πᾶν τὸ ἐνθυμίζον τὴν προτέραν λατρείαν, καὶ διὰ τοῦτο ἔσπευσεν ἡ παρούσα γενεὰ ν' ἀπολακτίσῃ τὴν φουστανέλλαν, τὴν εὐσέβειαν, τὴν αὐταπάρησιν, τὴν λιτότητα καὶ τὴν περίσειαν πατριωτισμοῦ. Πάντα τὰ αἰσθήματα ταῦτα ἀντικατέστησε δι' ἐνὸς μόνου, τοῦ πόθου εὐρωπαϊκῆς εὐζωίας. Ἄν πολιτικοῦ βίου, ἐπιστήμης, τέχνης καὶ φιλολογίας ἀρκεῖται ὁ σήμερον Ἕλληνας νὰ ἔχῃ μαρμάρια μόνον κενοτάφια, τὴν εὐζωίαν ὅμως θέλει πραγματικὴν καὶ εἰς τὴν ἀπόκτησιν ταύτης συγκεντρώνει πᾶσαν αὐτοῦ προσπάθειαν καὶ σκέψιν. Ὅνειρον παρ' ἡμῖν τοῦ στρατιώτου δὲν εἶναι οὔτε ἐκστρατεία οὔτε τρόπαια πολεμικά, ἀλλ' ἡ ἄγρα πλουσίας προικός· ὁ ἐπιστήμων ὀλίγον φροντίζει νὰ οἰκοδομήσῃ νέον τι σύστημα ἐπιστημονικόν, πολὺ δὲ μάλλον οἰκίαν εὐάερον καὶ μεσημβρινὴν· οὐδαμῶς δὲ τῆς γῆς ἔχουσιν αἱ παρθένοι ὀλιγωτέραν ἀνάγκην νὰ διδασθῶσι παρὰ πολυπείρου μητρὸς ὅτι ἡ εὐδαιμονία δὲν συνίσταται εἰς αἰσθήματα, ἀλλ' εἰς ἐσθῆτα, καὶ μάλιστα ἐκ τῶν ἐργοστασίων τοῦ Worth. Ἐν τούτοις ὁ σήμερον Ἕλληνας οὔτε φάγος καὶ οἰνοπότης εἶναι ὡς ὁ κάτοικος τοῦ Βορρᾶ, οὔτε ἀκράτως φιλήδονος ὡς ὁ πρὶν αὐθέντης του, οὐδ' ὡς ὁ νότιος Αἰτίνος σπάταλος καὶ ἐπιδεικτικὸς, ἀλλὰ λάτρις